



ÇOCUK GELİŞİMİNDE ANAOKULUNUN ÖNEMİ



Çocuklarımızın;

- Yeteneklerine uygun hobilere,
- Sevdikleri ve başarılı olacakları bir mesleğe,
- Çevreye ve insana duyarlı bir dünya görüşüne,
- Dünya görüşlerine uygun ve içinde kendilerini en iyi biçimde ifade edebildikleri bir sosyal çevreye sahip,
- Kendileri ile barışık ve mutlu bireyler olmalarını isteriz.

Bu ancak öğrenme yaşantılarını temel bilgi, beceri, tutum ve değerlerin kazanıldığı okul öncesi yıllarından başlayarak buna elverişli olarak yapılandırmakla mümkün olabilir. Bu nedenle okul öncesinden itibaren çocukların büyüme, gelişme ve öğrenme ortamlarını nitelikli hâle getirmek gerekir.

Okul öncesi programı çocuğu;

- Yenilikçi, yaratıcı bir yaklaşımla düşünmeye; düşüncelerini yaşama geçirmek için teşvik etmeye,
- Bilgi edinmeye ve bilgiyi paylaşmaya ilişkin tüm süreçlere istekle katılmasını olanaklı kılmaya,
- Karşılaştığı problemleri çözebilmesi için cesaretlendirmeye,
- Kendi kültürünü tanıması, diğer kültürlerle olumlu yaklaşabilmesi için gereken değerleri edinmesine,
- Kendini gerçekleştirmesine, yapıp-ettiklerine önce kendisinin saygı duymasına elverişli olmalıdır.

Çocukların nasıl daha kolay ve etkin öğrenebileceklerine, nasıl daha istedik geliştirebileceklerine ilişkin sorular, çocukların ve öğretmenlerin öğrenme sürecindeki rollerinde değişimlere/reformlara neden olmuştur. Etkili programlarda öğrenme; gelişime uygun uygulama ve yaklaşımlar kullanan, zengin ve anlamlı bir içeriğe sahip etkileşim sürecidir. Öğrenme; eğlenceli ve ilgi çekici bir uğraş olmak ve uygulamaya dayalı deneyimleri içermek durumundadır.

Çocukların deneyimlerinden kaynaklanan öğrenimler desteklenmelidir. Çocuklar planlama sürecine dahil edilmelidir. Program esnek olmalıdır ki çocuğun katılımı ile değişsinsin. Esnek olmalıdır ki, farklı çocukların isteklerini ve gereksinimlerini kavrayabilsin. Çünkü tüm dünyada veya tüm bir ülkede, hatta tüm bir şehirde her çocuğa uygun tek bir program söz konusu olamaz.





Çocuklar kendilerine uygun düşen koşullarda her şeyi öğrenebilirler. İlgilerine göre istedikleri aktiviteleri seçmeleri, kişisel kararlarını dile getirmeleri için basit fakat çok anlamlı bir deneyimdir. Kendi kararlarının etkilerini, sonuçlarını görmek ve bunları başkalarıyla paylaşmakla **öz saygı** ve **inisiyatif** geliştirirler.

Cartwright öğretmenler çocukların öğrenme özgürlüklerini kullanmasına fırsat yaratması gerektiğini vurgular. Öğretmen güdümlü öğrenme, öğretmene bağımlıdır. Ancak çocukların kendi yaratıcılıklarını kullanabilecekleri kendi tercihleriyle yönlendirebilecekleri

oyun ve etkinlik temelli programlarda, öğrenme sorumluluğu çocuğun kendisine aittir. Öğretmen sadece öğrenme ortamını çocuğun gereksinimlerine göre planlayıp düzenlemekten sorumlu kişidir.

İnsan, doğası itibarıyla öğrenebilen ve üretebilen bir varlıktır. Bu nedenle çocuğun bu doğal eğiliminin elverdiği olanakları sunmak gerekmektedir. Çocuklar, bir fikir, bir davranış, bir ürün ortaya çıkardıklarında kendilerini önemli hissederler. Bir işe yaradıklarını görmeye gereksinimleri vardır. Onlara sorumluluklar vererek yeterliliklerini görmelerine böylece kendilerine güven duymalarına olanak verilmelidir.

Çocukların ifade özgürlüğünün ve özgünlüğünün olduğu, seçme şanslarının sunulduğu ortamlarda kendilerini geliştirme yönünde şanslıdır. Demokratik bir ortamda **özgün** ve **özgür bireyler** olabilirler.



Okul öncesi sürecinde en önemli şey çocuğun kendisidir. Çocuğa öğretilecek hiçbir şey çocuğun kendisinden önemli olamaz. Onun kendisini duygusal olarak güvende hissetmesi, koşulsuz sevgiyle kucaklanması, kendisine saygı duyulması, kendisini değerli hissetmesi, gün içinde çeşitli konulara merak duyması, edindiği bilgi ve deneyimlerle heyecanlanması kendini geliştirmesi için tam ve yeterli bir süreçtir.

Bu sürece çok önemli bir katkı; çocuğun tüm bu kazanımları kendi benzerleri, yaşdaşları ile birlikte, içlerinden biri olarak yaşayıp, edinmesidir.

Çocuğun akran birlikteliği olmadan sağlıklı ve mutlu gelişmesi sağlanamaz. Ebeveynler ve öğretmenler çocukların gelişimini belirli bir rutin ile değerlendirse de; çocuğun da kendi gelişimini değerlendirmeye gereksinimi vardır. **Çocuk etkinlik dosyasını incelerken, duvarda sergilenen ürününe bakarken, yaşitlarıyla yan yana bulunduğu müzik, dans, oyun, her hangi bir etkinlik içindeyken kendine bakma, kendini gözleme, kendini değerlendirme fırsatı da bulur.** Bu belki de okul öncesinin en değerli kazanımıdır.